

Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport

Nr 1985:2

RAPPORT ÖVER SCHAKTNINGSBEVAKNING
TORSLANDA 194

GÖTEBORGS ARKEOLOGISKA MUSEUM 1985

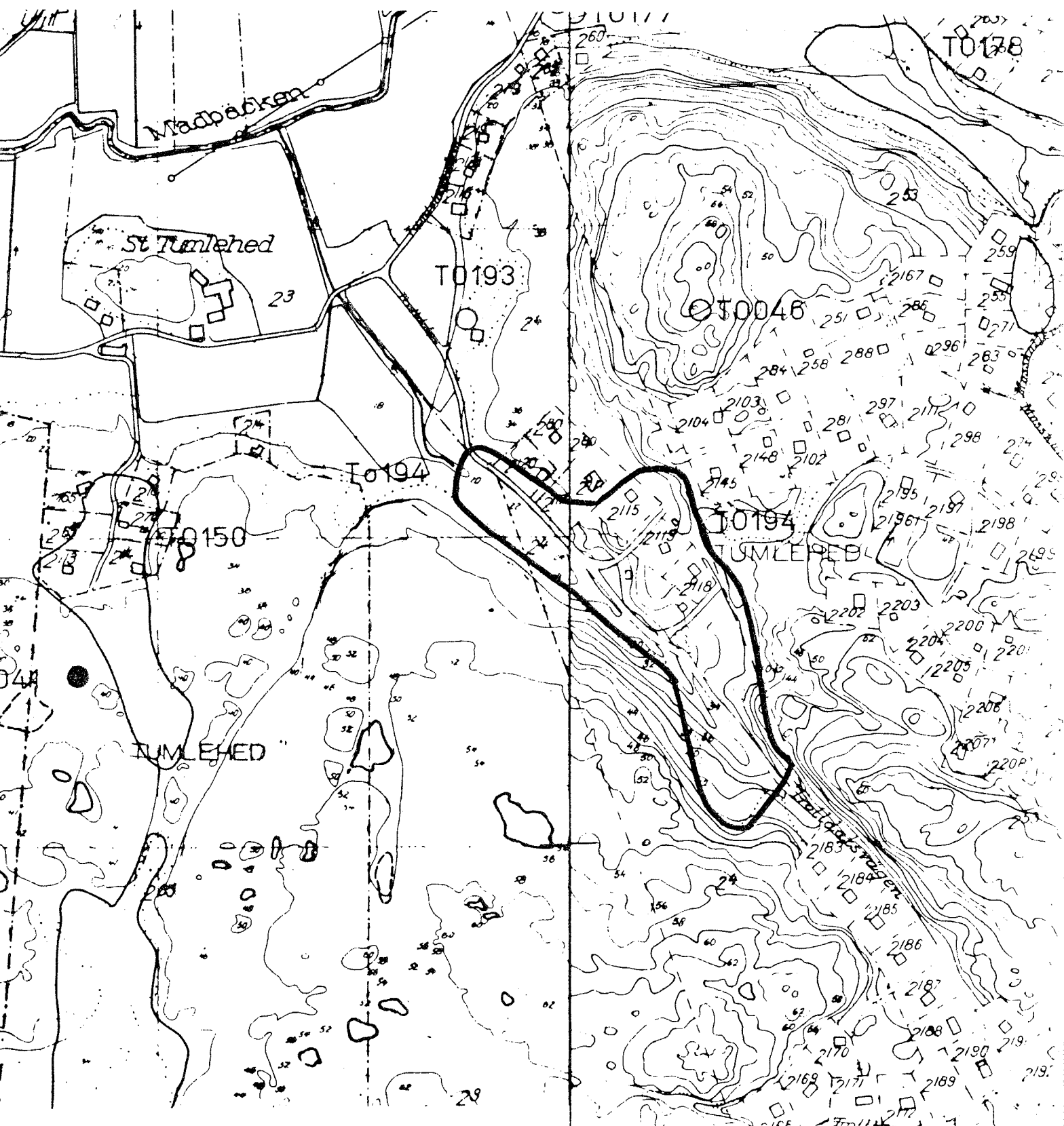

Fig 1.

To 194 markerad. Skala 1:4000.

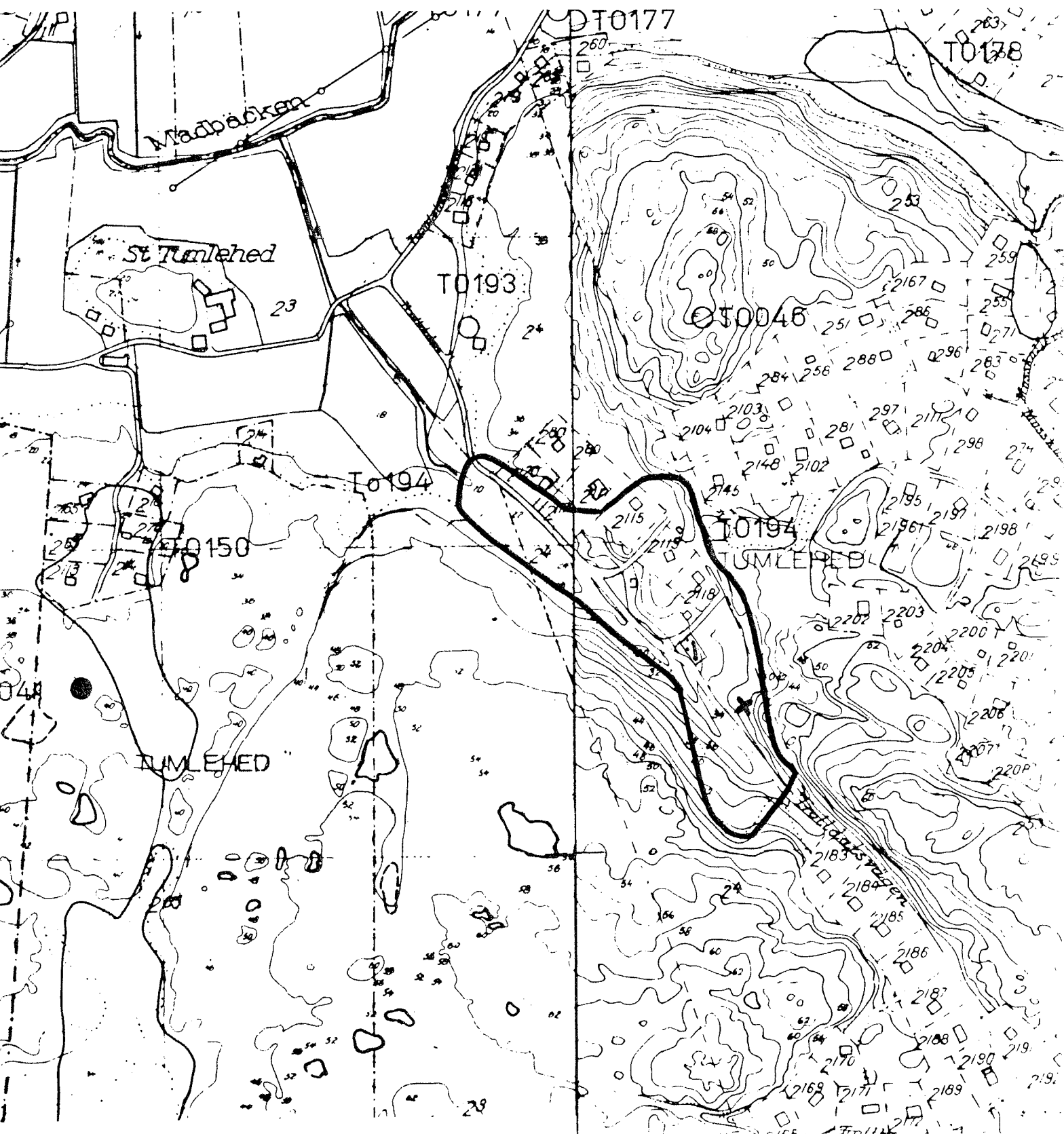

Fig 2.

Ledningsschakt och stolpgropar markerade. Skala 1:4000.

RAPPORT

TORSLANDA 194, GÖTEBORGS KOMMUN

Sonia Jeffery

Schaktningsbevakning

Med anledning av ledningsarbeten av Energiverken, inom fornlämning To 194 bevakades de schaktningar som utfördes. En arkeolog från Göteborgs arkeologiska museum var närvarande vid två skilda schaktningstillfällen, under sammanlagt 8 timmar under våren 1985.

To 194 omfattar ett större område i Trollaldalen, i en mot nordväst sluttande skogbevuxen dalgång på sydsidan av Tumledalen i Tumlehed. (Fig 1) Rikligt med bearbetad flinta har tidigare påträffats inom fornlämningsområdet genom ytplockning, framför allt invid vägsälanten, men även på tomter och i åkrar. Fynden är övervägande mesolitiska, bl a skiv- och trindyxor, spån, och skrapor. I materialet finns också ett neolitiskt inslag bestående av bl a tvärpilar och eggänden av en tjocknackig yxa. En skalgrusbänk finns på den västra sidan av Trollaldalsvägen i fornlämningsens sydvästra del.

Det berörda området är ca 15 x 8 m och ligger på östra sidan av Trollaldalsvägen, söder om tomten Tumlehed 2:118. Höjden över havet är omkring 22 m. Två stolpgropar och ett ledningsschakt grävdes (fig.2). Den ena gropen grävdes i diket vid väggkanten. Den innehöll enbart grus och var helt fyndlös. Den andra gropen var ca 0,5 m x 0,5 m och 0,8 m djup. Lagerföljden var: 0,35 m tjord, 0,15 m gulbrun medelgrov sand och i botten ca 0,30 m grusig sand, delvis hårt packad ner mot berget.

En stor mängd slagen flinta tillvaratogs. I det undre grusiga lagret var flintavslagen mindre i storlek än i de övre lagren och 80 % av flintan i bottenlagret var vitpatinerad, mot ca 50 % av flintan i de övre lagren. Flintan var inte svallad.

Vid ett senare tillfälle grävdes ett ca 0,50 m djupt schakt och ca 5,0 m långt i nord-sydlig riktning mellan en av de nyuppsatta stolparna och dikeskanten. Även här påträffades en mängd bearbetad flinta. I schaktets norra, övre del tillvaratogs två knackstenar av flinta av Energiverkens personal. Enligt uppgift skulle här också finnas en mörkfärgning.

Följande fynd påträffades vid schaktningsbevakningen, samtliga av flinta: (Fynden från gropen och schaktet har behandlats som en grupp).

- 2 knivar
- 2 knackstenar
- 3 avslag med retusch
- 1 övrigt redskap (avslag med tillslagningskanter)

2 kärnor (1 plattformskärna A, 1 mikrospånskärna B)
5 spån, varav 1 mikrospån
1 kort spånfragment
129 avslag
45 övrig flinta

Fynden från schaktningen är mesolitiska.

I samband med schaktningsbevakningen, knappt 100 m SO om det bevakade området, påträffades en stor mängd slagen flinta i högar på marken. Gropar hade grävts på ett flertal ställen i det snåriga området och den slagna flintan hade lämnats kvar i högar. Flintan var övervägande vitpatinerad och var av Hensbacka-typ. Höjden över havet var i detta område ca 28-29 m. (Fyndplatsen markerad med xxx på fig.2)

Schaktningsbevakningen får ses som ett klargörande av att det här verkligen är fråga om en boplats och att eventuell nybyggnation eller andra schakningar inte kan ske utan arkeologisk undersökning.

Fyndtabell

GSMA

850002:	Sakord	st	gr	Material	Beskrivning
01	Knacksten	1	184	Flinta	
02	Knacksten	1	203	Flinta	
03	Kniv	1	47	Flinta	
04	Kniv	1	5	Flinta	
05	Avslag med tillslagingskant	1	59	Flinta	
06	Mikrospånkärna B	1	16	Flinta	
07	Mikrospånkärna A	1	14	Flinta	
08	Spån	5	15	Flinta	
09	Kort spånfragment	1	3	Flinta	
10	Avslag med retusch	1	15	Flinta	
11	Avslag med retusch	1	22	Flinta	
12	Avslag med retusch	1	2	Flinta	
13	Avslag	129	925	Flinta	